

ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТРАНСПОРТУ

Кафедра фінансів

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до контрольної роботи з дисципліни

«ЦІНОУТВОРЕННЯ»

Харків – 2014

Методичні вказівки розглянуто та рекомендовано до друку на засіданні кафедри фінансів 21 березня 2012 р., протокол №8.

Призначені для студентів факультету “Економіка транспорту” всіх спеціальностей для заочної форми навчання.

2-видання перероблене та доповнене

Укладач

доц. О.М. Тройнікова

Рецензент

проф. О.В. Колесников

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до контрольної роботи з дисципліни

«ЦІНОУТВОРЕННЯ»

Відповідальний за випуск Тройнікова О.М.

Редактор Ібрагімова Н.В.

Підписано до друку 22.10.12 р.

Формат паперу 60x84 1/16. Папір писальний.

Умовн.-друк.арк. 0,5. Тираж 50. Замовлення №

Видавець та виготовлювач Українська державна академія залізничного транспорту,
61050, Харків-50, майдан Фейєрбаха, 7.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 2874 від 12.06.2007 р.

УкрДАЗТ

Кафедра «Фінанси»

Методичні вказівки до контрольної роботи з дисципліни
«Ціноутворення» для студентів економічних спеціальностей
заочної форми навчання

Харків-2014

Методичні вказівки розглянуто та рекомендовано до друку на засіданні кафедри фінансів 21 березня 2012 р., протокол №8.

Призначені для студентів факультету “Економіка транспорту” всіх спеціальностей для заочної форми навчання.

2-видання перероблене та доповнене

Укладач

доц. О.М. Тройнікова

Рецензент

проф. О.В. Колесников

ЗМІСТ

Вступ	4
1 Теоретична частина	5
1.1 Методичні вказівки до теоретичної частини контрольної роботи	5
1.2 Методичні вказівки до практичної частини контрольної роботи	7
1.3 Питання з курсу за основними темами практичної частини контрольної роботи	14
2 Вимоги до захисту контрольної роботи	15
Список літератури	16
Додаток А Теоретична частина	17
Додаток Б Практична частина	18
Додаток В Зразок титульного аркуша для оформлення контрольної роботи	23

ВСТУП

Метою даних медичних вказівок є допомога в засвоєнні курсу дисципліни «Ціноутворення».

Контрольна робота, яка пропонується студентам, складається з двох частин першої – теоретичної і другої – практичної.

У теоретичній частині студент повинен розкрити одне з питань згідно з варіантом. Для виконання цієї частини контрольної роботи наприкінці вказівок наведено список рекомендованої літератури.

Розрахункова частина складається з п'яти задач. При їх оформленні необхідно розрахунки доповнити висновками та поясненнями. Розв'язування задач виконується на підставі вихідних даних по варіантах.

Номер варіанта з теоретичної частини встановлюється за першою буквою прізвища студента, а з розрахункової – за першою буквою прізвища студента та останньою цифрою шифру залікової книжки студента.

Тематика питань до теоретичної частини наведена в додатку А, задачі до практичної частині – у додатку Б, зразок титульного аркуша для оформлення контрольної роботи – у додатку В.

1 ТЕОРЕТИЧНА ЧАСТИНА

1.1 Методичні вказівки до теоретичної частини контрольної роботи

Ціна як економічна категорія існує з тих пір, як виникло товарне виробництво, почав діяти закон вартості, з'явилися гроші. Теоретичним фундаментом планового ціноутворення є теорія трудової вартості. Ціна являє собою грошове вираження вартості товару, продукції, робіт, перевезень.

При відповіді на 1 питання варто розкрити економічний зміст ціни, розглянути функції ціни – найбільш загальні властивості, що об'єктивно належать до категорії «ціна» і характерні для будь-якого виду цін, порівняти ці функції в умовах планово-директивної системи і в умовах ринкової економіки.

Усі діючі в економіці ціни (питання 2) створюють систему цін і залежно від різних факторів і призначення класифікуються за основними шістьма ознаками. Необхідно надати цю класифікацію й охарактеризувати ці ціни.

Перехід від адміністративно-директивної економіки до ринкової відбувається шляхом економічної реформи. При відповіді на 3 питання необхідно надати основні кроки економічної реформи й охарактеризувати їх.

При взаємодії попиту та пропозиції виникають умови, що призводять до рівноважної ціни. Існують чотири основних варіанти зміни ціни рівноваги, два крайніх і три особливих випадки. Розглянути основні випадки й охарактеризувати їх – таке завдання ставиться при відповіді на 6 питання.

Структура ціни змінюється залежно від форми утворення ціни. У плановій економіці розглядалися оптова ціна підприємства, оптова ціна промисловості, роздрібна ціна. В умовах ринкових відносин діють вільні ціни. Вони залежать від того, який товар – споживчого (тобто для однієї людини) чи виробничого (для використання у сфері виробництва: устаткування, матеріали, сировина) призначення. Охарактеризувати стадії утворення ціни (питання 7).

Зміна ціни викликає зміну попиту. Залежність попиту від зміни ціни показує коефіцієнт еластичності попиту за ціною. Дати визначення еластичності і назвати її види – таке завдання ставиться перед студентом при відповіді на питання 8. При зміні доходу споживача змінюються і його потреби (еластичність попиту за доходом). Розглянути фактори, які визначають еластичність попиту за доходом.

Зміна ціни залежно від пропозиції характеризується коефіцієнтом еластичності пропозиції (питання 9). Співвідношення відносних змін в очікуванні майбутніх цін і в дійсних цінах показує еластичність цінних очікувань. Розкрити суть цього визначення.

Очевидно, що покупець купує товар заради його споживчої вартості, тому що цей товар має корисність і необхідний йому для задоволення його потреби. Існує кілька способів оцінки корисності товару. Перелічити й охарактеризувати їх (питання 10).

Питання 11. Ринкова рівновага. Розглянути динаміку зміни ціни рівноваги, п'ять видів рівноваги, динамічний підхід до рівноваги.

Ринкова структура визначається реакцією фірми галузі на ті чи інші дії фірми, що функціонують у галузі.

Поняття ринкової структури відображає такі аспекти ринку:

- 1) кількість фірм у галузі;
- 2) тип виробленого продукту;
- 3) можливість входу і виходу в галузь;
- 4) можливість фірми впливати на зміну ціни виробленого продукту;
- 5) здатність фірми впливати на попит за допомогою реклами.

Теоретично розрізняють чотири основні типи структур:

- досконала конкуренція;
- монополія;
- монополістична конкуренція;
- олігополія.

У питаннях 12, 13, 14, 15 необхідно охарактеризувати кожен зі структур, що для неї властиві, перелічити основні положення.

В усіх ринкових структурах діє ряд визначених правил, що дозволяють визначати, чи треба фірмі взагалі залишатися в галузі, чи припиняти існування, і якщо залишатися в галузі, то в якому обсязі випускати продукцію та здійснювати послуги.

1.2 Методичні вказівки до практичної частини контрольної роботи

Задача 1 Структура ціни

Будь-яка ціна містить у собі визначені елементи.

Склад ціни – значення елементів ціни в абсолютному вираженні.

Структура ціни – питома вага окремих елементів у складі ціни, виражена у процентах чи частках одиниць.

Повна собівартість продукції визначається витратами на її виробництво і реалізацію.

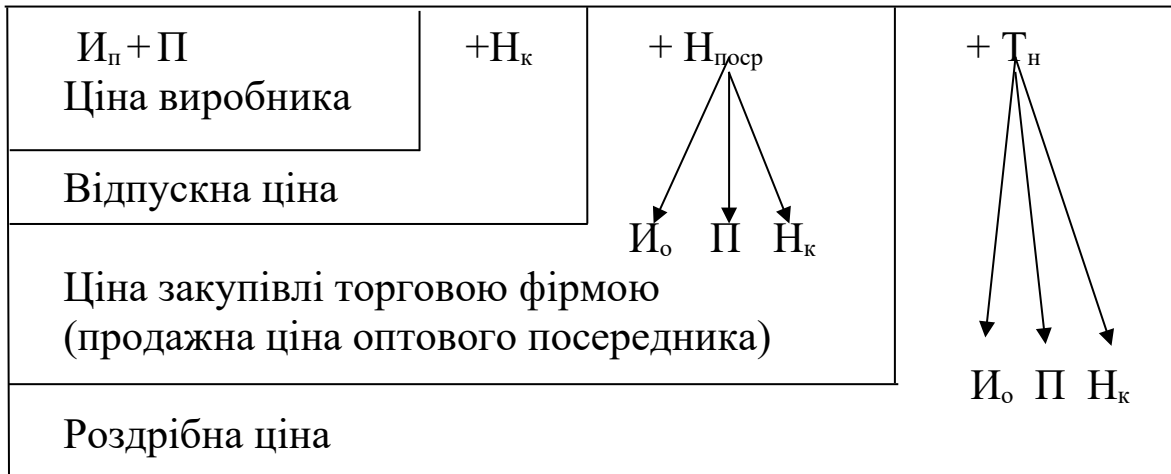
Прибуток – обов'язковий елемент ціни, може даватися як у процентах до собівартості, так і в абсолютному значенні.

Податки – форма платежу, стягнута з доходів, установлюється централізовано у вигляді процентних ставок і часток неоподаткованого мінімуму.

У практиці ціноутворення звичайно визначають відпускну ціну підприємства. Необхідно враховувати, що процес виготовлення товару не закінчується на одному підприємстві. Від заготівлі сировини до одержання готової продукції, що надходить у торгову мережу, беруть участь кілька підприємств, а також транспортні, збутові й інші посередницькі організації. Формування ціни в ринкових умовах подано на рисунку 1.1.

Реалізація товарів і послуг за цінами виробника можлива в тому випадку, коли в структурі цін немає непрямих податків. У сучасній господарській практиці перелік таких товарів і послуг обмежений. Як правило, у структурі ціни в якості безпосередніх ціноутворюючих елементів присутні непрямі податки. До ціни більшості товарів і послуг включений ПДВ.

У структурі ряду цін передбачено акциз. Цей непрямий податок встановлюється державою з метою регулювання попиту і пропозиції окремих видів товару, які не є життєво необхідними.

I_n – витрати виробництва (собівартість); $П$ – прибуток виробника; H_k – непрямі податки, що включаються до структури ціни; $H_{поср}$ – надбавка оптового посередника; I_o – витрати обороту; T_n – торговельна націнка

Рисунок 1.1

Розглянуті вище податки називаються загальнодержавними. Поряд з ними до структури ціни можуть включатися інші податки.

Елементами ціни є також **посередницька надбавка** і **торговельна націнка**, якщо товар реалізується через торговельну мережу.

Як будь-яка ціна, посередницька цінова винагорода містить три елементи:

- 1) витрати посередника;
- 2) прибуток посередника;
- 3) непрямі податки.

Цінова винагорода посередника може розраховуватися у формі **націнки і знижки**.

В абсолютному вираженні посередницька знижка і надбавка збігаються, тому що розраховуються як різниця між цінами закупівлі (за якими посередник закуповує товар) і відпускними (за якими він реалізує товар).

Різниця між поняттями «знижка» і «націнка» з'являється, якщо вони приводяться в процентовому вираженні. 100-процент-

ною базою для начислення націнки є ціна закупівлі, а 100-процентною базою для начислення знижки – ціна відпуску.

У загальному вигляді структуру ціни можна подати як

$$\begin{aligned}
 \text{РЦ} &= \text{С} + \text{П} + \text{А} + \text{ПДВ} + \text{Н}_{\text{поср}} + \text{Т}_{\text{н}} ; & (1.1) \\
 & \begin{array}{c} \downarrow \quad \quad \quad \downarrow \\ \overbrace{\hspace{10em}}^{\text{Ц}_{\text{відп}}} \\ \underbrace{\hspace{10em}}_{\text{Ц}_{\text{з}}} \\ \downarrow \quad \quad \quad \downarrow \end{array} \\
 \text{Ц}_{\text{відп}} &= \text{С} + \text{П} + \text{А} + \text{ПДВ}; \\
 \text{Ц}_{\text{з}} &= \text{Ц}_{\text{відп}} + \text{Н}_{\text{поср}},
 \end{aligned}$$

де $\text{Ц}_{\text{відп}}$ – вільна відпускна ціна;

$\text{Ц}_{\text{з}}$ – ціна закупівлі торговою фірмою;

РЦ – роздрібна ціна;

С – собівартість;

П – прибуток;

А – акциз;

ПДВ – податок на додану вартість;

$\text{Н}_{\text{поср}}$ – націнка оптового посередника;

$\text{Т}_{\text{н}}$ – торговельна націнка.

$$\text{ПДВ} = (\text{Ц}_{\text{відп}} \cdot 20\%) / 120\%;$$

$$\text{А} = (\text{Ц}_{\text{відп}} - \text{ПДВ}) \cdot 15\% / 115\%.$$

Часто в літературі використовується такий економічний показник, як рентабельність – відношення прибутку до собівартості. Знаючи значення цього показника і собівартості, легко знайти прибуток: $\text{Р} = (\text{П} / \text{С}) \cdot 100\%$.

Задача 2

Еластичність попиту

Як згадувалося вище, зміна ціни викликає зміну попиту.

Звичайно як вимірник можливої зміни попиту при зміні ціни на товар використовується показник цінової еластичності попиту, тобто еластичності попиту за ціною.

Еластичність попиту – кількісна міра зміни величини попиту при зміні ціни. Еластичність попиту обчислюється за формулою

$$E_{Dp} = (Q_2 - Q_1 / C_2 - C_1) \cdot (C_1 + C_2 / Q_1 + Q_2), \quad (1.2)$$

де E_{Dp} – коефіцієнт прямої еластичності попиту за ціною;
 Q_1, Q_2 – обсяги попиту на товар;
 C_1, C_2 – ціни на товар.

Задача 3

Калькуляція собівартості продукції

Собівартість продукції – це виражені в грошовій формі витрати підприємства на її випуск і реалізацію.

Собівартість є одним з найважливіших узагальнюючих показників діяльності підприємства, що відображає ефективність використання трудових, матеріальних і фінансових ресурсів.

У процесі виробництва продукції споживається матеріал, напівфабрикати, що комплектують вироби, як, наприклад, продукція машинобудування, вагонобудування, приладобудування, використовуються різні види встаткування, оснащення, інструменту; застосовується праця різних категорій працівників.

Залежно від виробничого призначення витрати класифікуються за економічними елементами і статтями калькуляції. При класифікації витрат за економічними елементами до них включаються витрати однорідного економічного призначення: матеріальні витрати, витрати на оплату праці, амортизація. За статтями калькуляції при такій класифікації розраховується калькуляція собівартості одиниці й складається кошторис витрат на виробництво продукції.

За способом включення витрати поділяються на прямі й непрямі. Прямі безпосередньо пов'язані з виготовленням виробу, відносяться на собівартість одиниці продукції. Непрямі витрати пов'язані одночасно з декількома технологічними процесами або роботою цеху, підприємства в цілому. Такі витрати розраховують у процентному відношенні.

Зміст і розрахунок статей калькуляції

1 Основні матеріали - це матеріальні ресурси, що вимагають витрат живої праці для перетворення в готові деталі й використовувані для випуску готової продукції:

$$C_{\text{мат}} = N_{\text{РВИТР}} * Ц1 * N_{\text{РІК}}, \quad (1.3)$$

де $N_{\text{РВИТР}}$ – норма витрат матеріалу на одиницю виробу;

$Ц1$ – вартість 1 кг матеріалу, грн;

$N_{\text{РІК}}$ – річний обсяг виробів, шт.

2 Куповані комплектуючі вироби й напівфабрикати:

а) комплектуючі вироби;

б) напівфабрикати – предмети праці, що пройшли попередню обробку, але вимагають додаткових витрат живої праці на даному підприємстві для перетворення в готові деталі.

Ця стаття визначається, як і перша, або на комплектуючі вироби встановлюється договірна ціна.

3 Повернені відходи – це різниця між нормою витрати матеріалу на деталь і масою готової деталі. Вартість визначається в такий спосіб:

$$C_{\text{ЗВ}} = (N_{\text{РАСХ}} - В) * Ц_{\text{ВІДХ1}} * N_{\text{РІК}}, \quad (1.4)$$

де $C_{\text{ЗВ}}$ – повернені відходи;

$В$ – маса готового виробу;

$Ц_{\text{ВІДХ1}}$ – вартість 1 кг повернених відходів, грн.

Вартість повернених відходів приймається зі знаком мінус.

4 Основна заробітна плата виробничих працівників розраховується за формулою

$$З_{\text{ОСН}} = L * t * N_{\text{РІК}}, \quad (1.5)$$

де $З_{\text{ОСН}}$ – основна заробітна плата виробничих працівників;

L – годинна ставка розряду;

t – сумарна трудомісткість виготовлення виробу, люд/шт.

5 Додаткова заробітна плата виробничих працівників приймається у процентах основної заробітної плати виробничих працівників (від статті 4).

6 Відрахування на соціальні заходи (єдиний соціальний внесок) приймаються у процентах повної заробітної плати (основної плюс додаткової) виробничих працівників (стаття 5 плюс стаття 6).

7 Витрата на утримання і експлуатацію встаткування. До цієї статті входять витрати на заробітну плату допоміжних працівників, зайнятих обслуговуванням й ремонтом устаткування, на мастильні й обтиральні матеріали, амортизацію встаткування.

Ці витрати визначаються у процентному відношенні від основної зарплати виробничих працівників (стаття 4).

8 Цехові витрати. До цієї статті входять витрати на утримання адміністративно-управлінського персоналу цеху, відрахування на ремонт будинку цеху, інвентарю, амортизацію будинків, на заходи щодо охорони праці. Ці витрати визначаються у процентах основної заробітної плати виробничих працівників (стаття 4).

9 При укрупнених розрахунках величину цієї статті приймають у процентах суми матеріальних витрат і основної заробітної плати виробничих працівників (прямі витрати) або тільки від основної зарплати.

10 При укрупнених розрахунках величину цієї статті приймають у процентах суми матеріальних витрат та основної заробітної плати виробничих працівників.

Цеховий кошторис витрат на виробництво – сума попередніх десяти статей (стаття 3 з мінусом)

11 Загальнозаводські витрати. До цієї статті входять витрати на утримання будинків, споруджень і інвентарю загальнозаводського призначення, на заробітну плату персоналу заводу, на оплату консультаційних і аудиторських послуг, пов'язаних з виробництвом.

Ці витрати визначаються у процентах основної заробітної плати виробничих працівників.

Заводський (виробничий) кошторис (собівартість) - це сума цехової суми витрат на виробництво й загальнозаводські витрати.

12 Позавиробничі витрати – це витрати на збут продукції. Вони визначаються у процентах виробничої собівартості.

Повний кошторис (собівартість) на виробництво – це сума заводського кошторису (собівартості) на виробництво й позавиробничих витрат.

13 Прибуток розраховується у процентах повної собівартості виробу.

14 Податок на додану вартість визначається у процентах повної собівартості.

Відпускна ціна підприємства – це сума повної собівартості виробу та прибутку плюс ПДВ.

Задача 4

Визначення рівноважної ціни і рівноважного обсягу

Ця задача розв'язується методом прирівняння функції попиту (Q_c) до функції пропозиції (Q_p): $Q_c = Q_p$. У такий спосіб знаходиться рівноважна ціна. Рівноважний обсяг продажу (Q_c) розраховується підстановкою знайденого значення рівноважної ціни в одну з функцій або (Q_p). При фіксованій ціні обсяг пропозиції розраховується підстановкою цієї ціни у функцію пропозиції, а обсяг попиту – підстановкою її у функцію попиту. Обсяг незадоволеного попиту або зайві пропозиції визначаються різницею між Q_c і Q_p .

Задача 5

Розрахунок ціни методом повної собівартості

При розрахунку методом повної собівартості:

1 Знаючи обсяг випуску і ціну кожного виробу, розраховуємо виторг від реалізації продукції.

2 Знаючи загальний розмір постійних витрат, розподіляємо цю суму по видах продукції пропорційно змінним витратам.

Для цього визначаємо частку змінних витрат по кожному виду продукції в загальному обсязі змінних витрат.

Частка постійних витрат по кожному виду продукції в загальному обсязі така ж, як для змінних витрат.

Всі обчислювання і результати заносимо в таблицю 1.1.

Аналізуємо загальний прибуток і прибутковість кожного виду товару. Якщо якийсь вид збитковий, робимо той же розрахунок, включивши збитковий товар.

Таблиця 1.1 – Розрахункова до задачі 5

Показник	Вид продукції					
	А	Б	В	Г	Д	Всього
1	2	3	4	5	6	7
1 Обсяг випуску, шт.						
2 Ціна реалізації, грн						
3 Виторг (рядок 1* рядок 2)						
4 Змінні витрати, грн						
5 Постійні витрати, грн						
6 Повна собівартість (рядок 4+рядок 5), грн						
7 Прибуток (рядок 3-рядок 6), грн						

1.3 Питання з курсу за основними темами практичної частини контрольної роботи

- 1 Дайте визначення поняття ціни продукції.
- 2 Які сформовані основні завдання ціни залежно від розвитку ринку?
- 3 Назвіть функції ціни.
- 4 Охарактеризуйте, за якими основними ознаками класифікують ціни.
- 5 Що таке ринкова структура?
- 6 Які ви знаєте види ринкових структур?
- 7 Що таке еластичність попиту за ціною?
- 8 Які види еластичності попиту за ціною розрізняють?
- 9 Що таке склад ціни?
- 10 Що таке структура ціни?
- 11 Які основні елементи належать до посередницької цінової винагороди?
- 12 У якій формі може виражатися цінова винагорода посередника?

- 13 Які непрямі податки включаються до складу ціни?
- 14 Що таке собівартість продукції?
- 15 Що таке виробнича собівартість продукції?
- 16 Що таке повна собівартість продукції?
- 17 Назвіть основні елементи, що входять до структури ціни.
- 18 Що таке калькуляція?
- 19 Наведіть основні статті калькуляції.
- 20 Що таке цехові витрати?
- 21 Що таке загальнозаводські витрати?
- 22 Що таке відпускна ціна виробництва?
- 23 Що таке рівноважна ціна?
- 24 Що таке рівноважний обсяг?
- 25 Що таке методи ціноутворення?
- 26 Які розрізняють види методів ціноутворення?
- 27 Які методи належать до затратних методів ціноутворення?
- 28 Які методи ціноутворення належать до параметричних?
- 29 У чому полягає суть методу повної собівартості?
- 30 У чому полягає суть методу скороченої собівартості (метод прямих витрат)?

2 Вимоги до захисту контрольної роботи

Для отримання високої оцінки з контрольної роботи та одержання оцінки – «зараховано» необхідно, щоб:

- 1) титульний аркуш був оформлений згідно з додатком В даних вказівок;
- 2) питання теоретичної частини контрольної роботи було досить повно розкрито та наведено на аркушах окремо від практичної частини контрольної роботи;
- 3) у практичній частині кожна окрема задача була розв'язана згідно з порядком розрахунку, який наведено у методичних вказівках, і оформлена на окремому аркуші;
- 4) після перевірки контрольної роботи для захисту та отримання заліку студент повинен відповісти на теоретичне питання та прокоментувати хід розв'язування задач.

Вміння виконати вищевикладені завдання є необхідним мінімумом для засвоєння основ курсу "Ціноутворення".

Список літератури

- 1 Абрамов А.П., Галабурда В.Г., Иванова Е.А. Маркетинг на транспорте. – М.: Желдориздат, 2001. – 329 с.
- 2 Дерябин А.А., Салимжанов И.К. Цена – инструмент управления экономикой. – М.: Знание, 1985. – 160 с.
- 3 Ерухимович И.Л. Ценообразование: Учеб.-метод. пособие. – 2-е изд., стереотип. – К.: МАУП, 1999. – 105 с.
- 4 Ефремов В.А. Цена, план, финансы в условиях НТП. – М.: Финансы и статистика, 1998. – 152 с.
- 5 Желтякова И.А., Маховикова Г.А., Пузыня Н.Ю. Цены и ценообразование. – СПб.: Питер, 2001. – 112 с.
- 6 Колесников О.В. Ціноутворення: Навч. посібник. – 4-е вид. перероб. та доп. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 156 с.
- 7 Слепов А.В., Николаева Т.Е. Ценообразование: Учеб. пособие / Под ред. А.В. Слепова. – М.: ИДБК-ПРЕСС, 2000. – 152 с.
- 8 Сич Є.М., Гудкова В.П. Пасажирський комплекс залізничного транспорту: розвиток і ефективність: Монографія. – К.: «Видавництво «Аспект-Поліграф», 2004. – 248 с.
- 9 Шуляк П.Н. Ценообразование. – М., 1998. – 152 с.

Додаток А

Теоретична частина

Перелік питань до теоретичної частини контрольної роботи

Теоретичне питання	Перша буква прізвища студента
1 Поняття ціни, її функції, завдання	А, П
2 Види цін	Б, Р
3 Поняття попиту	В, С
4 Поняття пропозиції	Г, Т
5 Ринкова рівновага, рівноважна ціна, рівноважний обсяг	Д, У
6 Структура ціни: види витрат, прибуток	Є, Ф
7 Еластичність попиту за ціною, еластичність попиту за прибутком і чинники, що її визначають	Ж, Х
8 Еластичність пропозиції, еластичність цінових очікувань	З, Ц
9 Ціна і корисність товару	І, Ч
10 Ринкова структура – досконала конкуренція	Ї, Ш
11 Ринкова структура – чиста монополія	К, Щ
12 Ринкова структура – монополістична конкуренція	Л, Ю
13 Ринкова структура – олігополія	М, Е
14 Поняття тарифу на залізничні перевезення. Принципи побудови тарифів на перевезення вантажу	Н, Я
15 Поняття тарифу на залізничні перевезення. Принципи побудови тарифів на перевезення пасажирів	О, П

Додаток Б

Практична частина

Таблиця Б.1 – Вихідні дані для визначення варіанта для розрахунку практичної частини

Підрядна літера прізвища	Остання цифра шифру									
	4	5	6	9	2	8	3	0	7	1
А-Е	4	5	6	9	2	8	3	0	7	1
Ж-М	10	12	1	11	6	7	4	9	8	6
Н-Т	12	19	10	2	8	6	12	11	2	0
У-Ш	0	8	2	5	6	12	7	3	1	9
Щ-Я	5	11	3	1	7	9	0	4	10	8

Задача 1

Визначити повну структуру роздрібної ціни та інші елементи ціни за даними таблиці Б.2.

Таблиця Б.2

Показник	Варіант												
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Собівартість, тис. грн	40 5	40 0	39 0	41 0	38 0	36 0	41 5	42 0	37 0	43 0	43 0	44 0	45 0
Вільна від-пускна ціна з ПДВ, тис. грн	70 0	69 5	68 5	71 0	67 5	65 5	71 5	72 0	66 5	73 0	78 0	79 0	80 0
Посередницька націнка, %	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15

Торговель-на націнка, %	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25
ПДВ, %	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20
Акциз, %	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15

Задача 2

Визначити коефіцієнт прямої еластичності попиту за ціною за даними, наведеними у таблиці Б.3.

Таблиця Б.3

Показник	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Ціна 1, грн	40	50	20	30	60	70	25	45	10	80	50	15	25
Ціна 2, грн	50	60	30	40	70	80	35	55	20	90	75	35	45
Обсяг попиту 1, шт.	6	7	5	4	6	7	5	4	6	7	8	9	10
Обсяг попиту 2, шт.	8	9	7	6	8	9	7	6	8	9	12	12	15

Задача 3

Цех випускає вироби А, В. За даними таблиці Б.4 скласти кошторис витрат, розрахувати цехову собівартість, відпускну ціну.

Задача 4

Визначити рівноважну ціну і рівноважний обсяг продажу, якщо функція попиту на даний товар $Q_c = x - uC$, де Q_p і Q_c – відповідно обсяг попиту і пропозиції, тис. шт./р.; C – ціна, грн.

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
$Q_c = 7 - C$	$Q_c = 3 - C$	$Q_c = 7 - 2C$	$Q_c = 7 - C$	$Q_c = 6 - C$	$Q_c = 4 - C$	$Q_c = 5 - C$	$Q_c = 9 - C$	$Q_c = 8 - C$	$Q_c = 7 - C$	$Q_c = 9 - 2C$	$Q_c = 12 - C$	$Q_c = 14 - C$
$Q_p = -5 + 2C$	$Q_p = -4 + 2C$	$Q_p = -5 + 2C$	$Q_p = -3 + 2C$	$Q_p = -5 + 2C$	$Q_p = -7 + 2C$	$Q_p = -5 + 2C$	$Q_p = -5 + 2C$	$Q_p = -5 + 2C$	$Q_p = -9 + 2C$	$Q_p = -9 + 2C$	$Q_p = -9 + 2C$	$Q_p = -9 + 2C$

Задача 5

Фірма випускає 5 видів продукції. Обсяг випуску, ціни і змінні витрати за видами продукції А-Д наведені в таблицях відповідно до варіантів. Сума постійних витрат фірми складає 42500 грн (розподіляються у виторгу так само, як і змінні). Розрахувати прибуток на базі повної собівартості. Дати висновок про доцільність (прибутковість) щодо випуску асортименту продукції.

Варіанти 0; 5

Показник	А	Б	В	Г	Д
Обсяг, шт.	300	200	400	250	550
Ціна, грн	150	160	115	195	160
Змінні витрати	30000	24000	36000	40000	77000

на весь обсяг випуску, грн					
----------------------------	--	--	--	--	--

Варіанти 1; 9

Показник	А	Б	В	Г	Д
Обсяг, шт.	310	210	410	250	560
Ціна, грн	100	170	225	205	170
Змінні витрати на весь обсяг випуску, грн	30000	24000	36000	40000	77000

Варіанти 2; 7

Показник	А	Б	В	Г	Д
Обсяг, шт.	320	220	420	260	570
Ціна, грн	170	100	235	215	180
Змінні витрати на весь обсяг випуску, грн	30000	24000	36000	40000	77000

Варіанти 3; 8

Показник	А	Б	В	Г	Д
Обсяг, шт.	330	230	430	270	580
Ціна, грн	180	190	245	170	190
Змінні витрати на весь обсяг випуску, грн	30000	24000	36000	40000	77000

Варіанти 4; 6; 11

Показник	А	Б	В	Г	Д
Обсяг, шт.	340	240	160	280	590
Ціна, грн	190	200	255	235	200
Змінні витрати на весь обсяг випуску, грн	30000	24000	36000	40000	77000

Варіанти 10; 12

Показник	А	Б	В	Г	Д
----------	---	---	---	---	---

Обсяг, шт.	360	260	180	290	590
Ціна, грн	190	200	255	235	200
Змінні витрати на весь обсяг випуску, грн	30000	24000	36000	40000	77000

Додаток В

**Зразок титульного аркуша для оформлення
контрольної роботи**

**УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ
ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ**

Кафедра фінансів

Контрольна робота з дисципліни
«Ціноутворення»

Виконав студент групи _____

Шифр _____

Варіант _____

Перевірив _____

Харків 201_

Таблиця Б.4

	0;10		1;11		2;12		3		4		5		6		7		8		9	
	А	Б	А	Б	А	Б	А	Б	А	Б	А	Б	А	Б	А	Б	А	Б	А	Б
Основні матеріали, грн/шт.	1400	9500	1300	8500	1200	7500	1400	9500	1300	8500	1400	9500	1300	8500	1200	7500	1400	9500	1300	8500
Повернені відходи, грн	150	120	150	120	150	120	150	120	150	120	150	120	150	120	150	120	150	120	150	120
Трудомісткість виробу, нормо.год	1000	500	1000	500	1000	500	1000	500	1000	500	1000	500	1000	500	1000	500	1000	500	1000	500
Додаткова заробітна плата працівників, %	0,9	0,8	0,9	0,8	0,9	0,8	0,9	0,8	0,9	0,8	0,9	0,8	0,9	0,8	0,9	0,8	0,9	0,8	0,9	0,8
Відрахування на соціальні заходи (єдиний соціальний внесок)	37%																			
Відшкодування на знос інструменту і пристроїв цільового призначення, грн	375																			
Витрати на утримання і експлуатацію встаткування	10% від прямих витрат																			
Витрати цеху, грн	50%																			
Загальнозаводські витрати	60%																			
Середньогодинна ставка, грн	1,3																			
Позавиробничі витрати	5%																			
Прибуток	21%																			
ПДВ	20%																			

Програма випуску, шт.	600	1000	500	1000	400	1000	600	900	500	900	400	1000	300	800	600	1000	500	1000	400	1000
--------------------------	-----	------	-----	------	-----	------	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----	------	-----	------	-----	------